

Seuraavat harjoitukset sopivat parhaiten kirja kappaleiden tekstien sisällön avaamiseen sekä suomentamiseen. Esimerkeissä kohdekielenä on englanti, mutta nämä harjoitukset sopivat mihin tahansa opiskeltavaan kieleen.

Aukkosuomennokset. Usein valmiina lisämateriaaleissa. Oppilas täyttää yksin tai yhdessä parin/ryhmän kanssa puuttuvat sanat suomeksi. Voi myös tehdä suullisesti.

Bongaa virheet. Opettaja alkaa suomentamaan kappaletta virke virkkeeltä. Välillä opettaja suomentaa oikein, välillä suomennoksessa on vikaa. Oppilaiden tehtävänä on bongata virheet ja korjata ne. Virheitä voidaan esimerkiksi huomata näyttämällä peukku ylös tai alas tai tekemällä käsillä risti. Voidaan halutessa pitää kirjaa pisteistä: piste oppilaille, jos a) huomaavat virheen ja osaavat korjata sen ja b) opettajalle, jos virhettä ei huomata.

Jonosuomennos. Opettaja jakaa kullekin oppilaalle osan tekstistä (1-2 virkettä) ja oppilaan tehtävä on suomentaa omat kohdat muille. Jaa virkkeet jonoittain, jolloin suomentaminen sujuu jouhevasti oppilas oppilaalta. Tehtävään on hyvä varata miettimisaikaa ennen varsinaisen suomentamisen aloittamista: näin oppilas saa myös mahdollisuuden kysyä, jos joku kohta mietityttää.

Avainsanat. Heijasta taululle kappaleiden avainsanoja/tapahtumia. Oppilaat kertovat toisilleen suomeksi, miten sanat liittyvät kappaleen sisältöön.

Kysely. Opettaja kyselee suomeksi virkkeitä tai tiettyjä asioita kappaleen sisällöstä.

Juonikalvot. Heijasta taululle kappaleiden avainkuvia. Oppilaat käyvät avainkuvia läpi englannista suomeen.

Ristinolla. Kappaleen avainvirkkeitä ristinollaruudukossa. Ristin tai nollan saa, kun osaa etsiä kohdan kappaleesta ja lukea sen englanniksi ääneen.

Oikein väärin -väittämät. Opettaja lukee suomeksi/englanniksi virkkeen tai väittämän kappaleen sisällöstä. Oppilaat näyttävät peukulla menikö oikein vai väärin.

A/B-laput. Usein valmiina lisämateriaaleissa. Laput sisältävät virkkeitä englanniksi ja/tai suomeksi. Pari lukee toiselle yhden virkkeen lapustaan ja toisen tehtävä on etsiä sitä vastaava suomennos omasta lapustaan.

Piip-lauseet. Luetaan vuorotellen parin kanssa lauseita kappaleesta. Yhden sanan kohdalla sanotaan piip. Pari muistelee, mikä sana oli kyseessä.

Etsi kappaleesta. Etsi kappaleesta tiettyjä virkkeitä. Virkkeet voi kirjoittaa vihkoon, kertoa parille jne.

Lappusuomennos. Jaa oppilaat 3-4 hengen ryhmiin. Jaa jokaiselle ryhmän jäsenelle tietty määrä virkkeitä kappaleesta. Opettaja lukee kappaletta ääneen englanniksi ja se jolta oikea suomennos löytyy, lukee sen muille ryhmän jäsenille ääneen suomeksi. Käytetyt laput laitetaan lattialle.

Ryhmäsuomennos. Jaa oppilaat 3-4 hengen ryhmiin. Jokainen ryhmä saa yhden osan suomennettavaksi yhdessä. Sen jälkeen sekoitetaan ryhmät (1, 2, 3, 4 henkilöt siirtyvät samaan numeroryhmään) ja jokainen kertoo oman ryhmänsä osion suomeksi muille.

Kirjoita. Kirjoita kappaleen suomennos vihkoon.

Suomenna ääneen. Suomenna kappale yhdessä ääneen parin tai ryhmän kanssa.

Järjestä. Järjestä paperilapuilla kappaleen lauseet järjestykseen tai yhdistä suomenkielinen ja englanninkielinen virke.

Etsi. Heijasta avainlauseiden alku taululle, loppu pitää etsiä kirjasta tai vaihtoehtoisesti vastaukset piilotettu luokan ulkopuolelle, josta ne täytyy hakea "muistiin".

Quizlet/Quizizz/Kahoot tms. Opettaja kirjoittaa virkkeille useita suomennoksia, oppilas valitsee pelistä oikean.

Hahmosuunnistus. Jos kappaleessa on vuoropuhelua tai muuta selkeää tietylle henkilölle kuuluvaa tekstiä, kirjoita repliikkejä suomeksi lapuille. Laput tulee osata viedä oikean kirjan hahmon luokse luokassa.

Juoksusanelu. Kirjoita/heijasta kappaleen lauseita taululle ja sijoita niiden vastineet suomeksi käytäville. Oppilaan tulee käydä etsimässä suomennos lause kerrallaan. Toimii myös suomesta englantiin.

Seuraa paria. Toinen parista kuuntelee ja seuraa suomennoslapusta, meneekö parin suomennos oikein. Vaihdetaan rooleja esimerkiksi pätkittäin. Tätä voi käyttää myös toisinpäin: kerro englanniksi ja pari tarkistaa, meneekö riittävän oikein.

Etsi loppu. Heijasta kappaleen (keskeisten) lauseiden alkuja taululle, käy etsimässä jatko käytävältä. Alut voi numeroida ja jatkot merkitä kirjaimilla, esim. 1 K, 2 E jne. eli lauseita ei kirjoiteta (nopeuttaa tekemistä). Toimii sekä suomeksi (ymmärtäminen) että kohdekielellä.

Roolisuomennos. Jaa suomentajat kappaleen roolien mukaan ryhmiin, esim. "Kertojat", "kaupan myyjät", "hahmot x" ja "hahmot y", mitä nyt tarinassa onkaan. Ensin suomentavat oman ryhmänsä omat osuudet. Sitten tehdään uudet ryhmät, joissa jokaisessa on yksi näistä tarinan hahmoista. Oppilaat voivat esim. näytellä osat ja samalla kaikille tulee koko teksti tutuksi. Toimii myös ääneen lukuna ko. kielellä.

Nouse ylös. Oppilaiden pitää nousta kuunnellessa ylös tiettyjen sanojen kohdalla (esim. lista sanoja tai tietyn aihepiirin sanat).

Chirp. Lue kappaleen lauseet Chirp.qr:llä englanniksi qr-koodeiksi ja tee kirjoita niiden suomennokset paperille taulukkoon. Oppilaat kuuntelevat lauseet qr-koodeina ja etsivät parin taulukosta. Tehtävää voi vaikeuttaa niin, että yksi lauseista on käännetty väärin ja oppilaiden tulee löytää se.

Onnenpyörä. Lausejahti onnenpyörän avulla. Tee Wordwall-sivulla onnenpyöriä kappaleen avainlauseista. Onnenpyörästä tulee lause suomeksi ja tulee etsiä tekstistä mahdollisimman

nopeasti englanniksi. Voi pelata parit vastakkain/luokkana. Sen jälkeen voi vielä näyttää lauseen digikirjasta.

Lumisota. Oppilas valitsee kappaleesta itselleen haastavimman/hassuimman tms lauseen ja kirjoittaa sen paperilapulle englanniksi tai suomeksi. Lappu rytätään lumipalloksi. Opettajan merkistä aletaan heitellä lumipalloja. Kun opettaja antaa toisen merkin, otetaan yksi pallo, avataan se ja käännetään lause kohdekielelle. Sitten taas rytätään paperi takaisin lumipalloksi ja opettaja merkistä aletaan heitellä palloja jne. Tätä voi pelata myös polttopallotyylisesti eli jaetaan luokka kahtia, väliin "aita" tuoleista. Kun saa osuman lumipallosta, tulevat osuja ja osuttu yhdessä opettajan luokse avaamaan lapun. Se, joka kääntää lauseen kohdekielelle nopeiten, saa joukkueelleen pisteen.

Etsi kaveri. Kirjoita tekstin keskeiset lauseet englanniksi ja suomeksi erillisille lapuille. (Usein valmiina opettajan lisämateriaaleissa.) Oppilas saa molempia yhden. Oppilaat etsivät suullisesti kenellä on vastinkappale. Lappua ei saa näyttää, vaan lause tulee lukea ääneen. Kun oppilaat ovat löytäneet vastinkappaleet, tulevat he yhdessä lukemaan ne opettajalle. Tässä harjoituksessa saa hyvän käsityksen oppilaiden ääntämisestä.

Purkkipeli. Laita purkkiin kappaleen avainlauseet ja/tai sanat. Muodosta oppilaista 2-4 hengen joukkueita jonoiksi. Jonon ensimmäinen juoksee opettajan luo, nappaa lapun purkista, lukee ja näyttää sen opettajalle, jonka jälkeen sanoo lauseen kohdekielellä opettajalle. Jos käänös meni oikein, saa lapun viedä oman joukkueen pesään. Tämän jälkeen on seuraavan vuoro juosta purkille ja suorittaa sama toimenpide. Jos oppilas ei osaa, saa käydä kysymässä joukkueelta apua, mutta pitää vielä juosta takaisin opettajan luokse kertomaan oikea vastaus ennen kuin seuraava omasta joukkueesta pääsee liikkeelle. (Jos ei kukaan osaa, vaihdetaan lappua.) Pelataan, kunnes purkki on tyhjä ja lasketaan, montako lappua kukin joukkue sai.

Sanalista. Näytä 12-15 sanan listan ilman suomennosta oppilaille. Sanojen merkitys tarkistetaan kerran suullisesti. Tämän jälkeen oppilaat jaetaan ryhmiin. Ensimmäinen valitsee minkä tahansa sanan, sanoo sen englanniksi ja suomeksi. Seuraava toistaa kuulemansa sanan ja suomennoksen, valitsee sitten oman ja suomentaa sen. Seuraava sanoo molempien edellisten sanat ja valitsee uuden jne. Viimeisen muistettava kaikki en/su. Kaveria saa auttaa ja toistoa tulee runsaasti. Jatkoharjoituksena listan sanoja sovelletaan lauseissa. Lukumäärästä voi vaikka kisata ja hassuja lauseita voi tehdä. Taitavimpia voi kannustaa tekemään juonellista tarinaa.

Oma sanasto. Oppilas poimii kappaleen tekstistä itselleen merkitykselliset/vieraat/uudet sanat ja tekee oman sanastonsa. Sanaston lisäksi oppilas muodostaa sanastonsa sanoista itselle merkityksellisiä virkkeitä kohdekielellä.

Tiivistelmä. Poimitaan tekstistä vieraita tai haastavia sanoja. Tehdään kirjallisesti tai kerrotaan ääneen lyhyesti parille tiivistelmä kappaleen tekstistä. Tiivistelmässä pyritään käyttämään erityisesti vieraiden tai haastavien sanojen suomennoksia.

Näytelmä. Soveltuu vuorosanoja sisältävien kappaleiden käsittelyyn. Käydään aluksi läpi kappaleen teksti ja sisältö pääpiirteittäin. Jaetaan roolit. Jokainen perehtyy erityisesti oman roolinsa vuorosanoihin. Näytellään kappale eläytyen. Voidaan vaihtaa rooleja.

Lähde: oppikirjamateriaali, Facebookin kielten opetus -ryhmät (Alakoulun kieltenopetus, Englannin opettajat, 1.-2.lk kielenopetus ja kielirikasteinen opetus)